

Jméno:

Místnost:

Souřadnice:

0007

list

učo

body

Oblast strojově snímatelných informací. Své UČO vyplňte zleva dle přiloženého vzoru číslic. Jinak do této oblasti nezasahujte.

0123456789

Vášim úkolem je sestrojít a nakreslit všechny neisomorfní lesy (jednoduché acyklické grafy) na 6 vrcholech.

Příklad 1
20 bodů

Rozepište ve stručných a srozumitelných bodech, jak jste postupovali. Všechny kroky také správně zdůvodněte. (Kromě správnosti a úplnosti odpovědí se hodnotí také systematickosti vašeho přístupu k sestrojení požadovaných grafů, ze kterého musí vyplývat, že jste prošli všechny možnosti.)

Řešení:

Tento příklad kupodivu nepůsobil až takové problémy, jaké jsem čekal. Vedli jste si obecně velmi dobře a systematicky.

Celkový počet lesů byl 20. Pokud některý výjimečně chyběl, strhlo se pár bodů, ale mnohem větší ztráty byly důsledkem (poměrně řídkých) chyb v systematickosti.

Jméno:

Místnost:

Souřadnice:

0007

list

2

učo

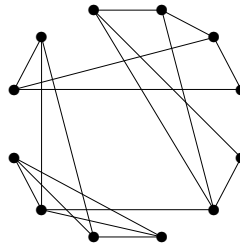
body

Oblast strojově snímatelných informací. Svě UČO vyplňte zleva dle přiloženého vzoru číslic. Jinak do této oblasti nezasahujte.

0123456789

Je dán jednoduchý graf na 12 vrcholech:

Příklad 2
20 bodů

Vášim úkolem je zodpovědět správně následující čtyři otázky o tomto grafu. V odpovědi nestačí uvést jen správný výsledek, ale nutné je i stručné zdůvodnění jeho správnosti (na přiloženém obrázku).

- Vyznačte v grafu některou Hamiltonovskou kružnici (procházející všemi vrcholy).
- Jaká je barevnost tohoto grafu?
- Jakou velikost má největší nezávislá množina v tomto grafu?
- Jaká je nejdelší indukovaná cesta v tomto grafu?

Řešení:

- Obvykle jste správně našli Hamiltonovskou kružnici.
  - Barevnost grafu je 3, menší být nemůže kvůli přítomnosti trojúhelníku.
  - Nezávislá množina je velikosti nejvýše 5, ale problémy často dělalo správné zdůvodnění. V těchto případech bylo nejjednodušší si celý graf rozdělit na vhodné 3 disjunktní podgrafy a zdůvodňovat podle nich. . .
  - Nejdelší indukovaná cesta má délku 7 a šikovně zdůvodnit, že delší není, je možné například vhodnou kombinací úvah o trojúhelnících – z každého může indukovaná cesta využít jen jednu hranu.
- Části byly hodnoceny po 5 bodech, přičemž zhruba polovina byla za zdůvodnění.

Jméno:

Místnost:

Souřadnice:

0007

list

3

učo

body

Oblast strojově snímatelných informací. Své UČO vyplňte zleva dle přiloženého vzoru číslic. Jinak do této oblasti nezasahujte.

0123456789

Z přednášek víme, že každý jednoduchý rovinný graf musí obsahovat vrchol stupně menšího než 6.

Příklad 3
20 bodů

a) Sestrojte jednoduchý rovinný graf, který má více než 10 vrcholů, ale jen méně než 10 jeho vrcholů má stupně menší než 6.

b) Zjistěte, pro jaké nejmenší číslo b platí, že existuje jednoduchý rovinný graf s minimálním stupněm 3 a maximálním stupněm aspoň 6, v němž nejvýše b vrcholů má stupně menší než 6.

Svou odpověď matematicky dokažte (včetně zdůvodnění, proč menší b není možné).

Řešení:

a) Obvykle jste našli dost podobné grafy, ale to je tím, že bylo docela přirozené a snadné je nalézt. Za správný graf bylo 5 bodů, přičemž plný počet ale dostal jen ten, kdo i slovně okomentoval, proč graf splňuje podmínku zadání. (Jen obrázek bez popisu je nejvýše za 4.)

b) Nejmenší možné b je 4. Za nalezení příslušného příkladu bylo až 5 bodů a zbylých 10 bylo pro ty, kteří našli správné zdůvodnění, že menší b není možné. Ve variantě B bylo nalezení správného příkladu mnohem snazší, a proto jsem ve variantě A uděloval body i za nalezení horšího příkladu s $b = 5$. (Příklad grafu s $b = 4$ našel snad jen jediný z vás, je to třeba graf čtyřstěnu s každou stěnou rozdělenou na 4 trojúhelníky.)

Dolní odhad správně zdůvodnili jen někteří. Není to přitom vůbec těžké, stačí dosadit počty vrcholů jednotlivých stupňů do omezení $\leq 3v - 6$ pro počet hran jednoduchého rovinného grafu. Na druhou stranu žádné pokusy zdůvodňovat správnost b tím, že zrovna do vašeho obrázku už nelze vrcholy či hrany přidávat, nejsou korektní a nebyly honorovány.

Jméno:

Místnost:

Souřadnice:

0007

list

4

učo

body

Oblast strojově snímatelných informací. Své UČO vyplňte zleva dle přiloženého vzoru číslic. Jinak do této oblasti nezasahujte.

0123456789

Mějme libovolný konečný graf $G = (V, E)$. O množině hran $F \subseteq E$ řekneme, že je *nezávislá*, pokud každá souvislá komponenta podgrafu $G' = (V, F)$ obsahuje nejvýše jednu kružnici. (Je to tedy jiná definice nezávislosti hran v grafu, než jsme měli na přednášce u matroidů.)

Příklad 4 20 bodů

Vášim úkolem je dokázat, že množina E hran grafu G spolu s touto definicí nezávislosti tvoří matroid. (Neboli musíte vypsát a ověřit tři axiomy nezávislých množin matroidu podle této definice.)

Řešení:

Je vidět, že tento příklad byl pro vás nejobtížnější, třebaže v něm nejde o moc více než správně aplikovat definice.

Kdo správně vypsál všechny tři axiomy matroidu, získal 1 bod (za to není důvod udělovat více, zvláště když jste je mohli mít zapsanou na taháku). Kdo k těm axiomům správně doplnil důkaz prvních dvou v daném případě, získal celkem až 5 bodů – přitom tato část byla velmi jednoduchá. Zbýlých 15 bodů pak bylo pro ty, kteří se poperou s důkazem splnění třetího (výměnného) axiomu, ale zůstaly u všech skoro nevyužity.

Zde naznačím, jak se třeba v důkaze třetího axiomu dá postupovat (a jsou mnohé jiné možnosti):

- Uvažujme obecně multigraf G na vrcholech V . Máme $|A| < |B|$ a obě tyto množiny hran v G jsou nezávislé. Klíčové je si všimnout, že pokud kontrahujeme libovolnou hranu v A , co není smyčkou, zůstane A nezávislá.
- Nechť tedy $f = uv$ je hranou A , ne smyčkou, na vrcholech V . Potom i $A' = A - \{f\}$ na $V' = V - \{v\}$ (tj. výsledek kontrakce f) je nezávislá. Na druhou stranu, pokud B má cyklickou komponentu obsahující u – zmíněný konec f , odstraníme kružnici této komponenty vypuštěním některé hrany $f' \in B$, tj. $B' = B - \{f'\}$. (Jinak snadno $B' = B$.) I zde je pak po ztotožnění v s u bude množina B' na V' nezávislá. Postupujeme indukcí podle počtu vrcholů, takže nyní už máme hranu $e \in B' - A'$ takovou, že $A' \cup \{e\}$ na V' je nezávislá. Lze dokázat, že i před kontrakcí f byla $A \cup \{e\}$ nezávislá. To přesně potřebujeme.
- Zbývá dodělat základ indukce, kdy všechny hrany A jsou smyčky. Jelikož $|A| < |B|$ a B je také nezávislá, musí hrany B pokrýt i některé vrcholy, které nejsou pokryty smyčkami z A . Takovou hranu lze do A přidat.

Pokud se někdo k takto (či ekvivalentně) podanému důkazu ve svém řešení blížil a já si toho nevšiml, může se mi s podrobným zdůvodněním ozvat a může dostat přidáno.

Jméno:

Místnost:

Souřadnice:

0007

list

učo

body

Oblast strojově snímatelných informací. Své UČO vyplňte zleva dle přiloženého vzoru číslic. Jinak do této oblasti nezasahujte.

0123456789

Vaším úkolem je sestrojít a nakreslit všechny neisomorfní stromy (jednoduché souvislé acyklické grafy) na 7 vrcholech.

Příklad 1
20 bodů

Rozepište ve stručných a srozumitelných bodech, jak jste postupovali. Všechny kroky také správně zdůvodněte. (Kromě správnosti a úplnosti odpovědí se hodnotí také systematická přístup k sestrojení požadovaných grafů, ze kterého musí vyplývat, že jste prošli všechny možnosti.)

Řešení:

Tento příklad kupodivu nepůsobil až takové problémy, jaké jsem čekal. Vedli jste si obecně velmi dobře a systematicky.

Celkový počet stromů byl 11. Pokud některý výjimečně chyběl, strhlo se pár bodů, ale mnohem větší ztráty byly důsledkem (poměrně řídkých) chyb v systematickosti.

Jméno:

Místnost:

Souřadnice:

0007

list

2

učo

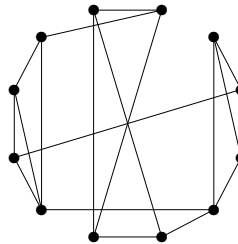
body

Oblast strojově snímatelných informací. Svě UČO vyplňte zleva dle přiloženého vzoru číslic. Jinak do této oblasti nezasahujte.

0123456789

Je dán jednoduchý graf na 12 vrcholech:

Příklad 2
20 bodů

Vášim úkolem je zodpovědět správně následující čtyři otázky o tomto grafu. V odpovědi nestačí uvést jen správný výsledek, ale nutné je i stručné zdůvodnění jeho správnosti (na přiloženém obrázku).

- Vyznačte v grafu některou Hamiltonovskou kružnici (procházející všemi vrcholy).
- Jaká je barevnost tohoto grafu?
- Jakou velikost má největší nezávislá množina v tomto grafu?
- Jaká je nejdelší indukovaná cesta v tomto grafu?

Řešení:

- Obvykle jste správně našli Hamiltonovskou kružnici.
- Barevnost grafu je 3, menší být nemůže kvůli přítomnosti trojúhelníku.
- Nezávislá množina je velikosti nejvýše 4, ale problémy často dělalo správné zdůvodnění. V těchto případech bylo nejjednodušší si celý graf rozdělit na vhodné 3 disjunktní podgrafy a zdůvodňovat podle nich. . .
- Nejdelší indukovaná cesta má délku 7 a šikovně zdůvodnit, že delší není, je možné například vhodnou kombinací úvah o trojúhelnících – z každého může indukovaná cesta využít jen jednu hranu.

Části byly hodnoceny po 5 bodech, přičemž zhruba polovina byla za zdůvodnění.

Jméno:

Místnost:

Souřadnice:

0007

list

3

učo

body

Oblast strojově snímatelných informací. Své UČO vyplňte zleva dle přiloženého vzoru číslic. Jinak do této oblasti nezasahujte.

0123456789

Z přednášek víme, že každý jednoduchý rovinný graf musí obsahovat vrchol stupně menšího než 6.

Příklad 3
20 bodů

a) Sestrojte jednoduchý rovinný graf, který má více než 10 vrcholů, ale jen méně než 10 jeho vrcholů má stupně menší než 6.

b) Zjistěte, pro jaké nejmenší číslo b platí, že existuje jednoduchý rovinný graf s minimálním stupněm 4 a maximálním stupněm aspoň 6, v němž nejvýše b vrcholů má stupně menší než 6. Svou odpověď matematicky dokažte (včetně zdůvodnění, proč menší b není možné).

Řešení:

a) Obvykle jste našli dost podobné grafy, ale to je tím, že bylo docela přirozené a snadné je nalézt. Za správný graf bylo 5 bodů, přičemž plný počet ale dostal jen ten, kdo i slovně okomentoval, proč graf splňuje podmínku zadání. (Jen obrázek bez popisu je nejvýše za 4.)

b) Nejmenší možné b je 6. Za nalezení příslušného příkladu bylo až 5 bodů a zbylých 10 bylo pro ty, kteří našli správné zdůvodnění, že menší b není možné. Ve variantě B bylo nalezení správného příkladu mnohem snazší, a proto jsem ve variantě A uděloval body i za nalezení horšího příkladu s $b = 5$.

Dolní odhad správně zdůvodnili jen někteří. Není to přitom vůbec těžké, stačí dosadit počty vrcholů jednotlivých stupňů do omezení $\leq 3v - 6$ pro počet hran jednoduchého rovinného grafu. Na druhou stranu žádné pokusy zdůvodňovat správnost b tím, že zrovna do vašeho obrázku už nelze vrcholy či hrany přidávat, nejsou korektní a nebyly honorovány.

Jméno:

Místnost:

Souřadnice:

0007

list

4

učo

body

Oblast strojově snímatelných informací. Své UČO vyplňte zleva dle přiloženého vzoru číslic. Jinak do této oblasti nezasahujte.

0123456789

Mějme libovolný konečný graf $G = (V, E)$. O množině hran $F \subseteq E$ řekneme, že je *nezávislá*, pokud každá souvislá komponenta podgrafu $G' = (V, F)$ obsahuje nejvýše jednu kružnici. (Je to tedy jiná definice nezávislosti hran v grafu, než jsme měli na přednášce u matroidů.)

Příklad 4 20 bodů

Vaším úkolem je dokázat, že množina E hran grafu G spolu s touto definicí nezávislosti tvoří matroid. (Neboli musíte vypsát a ověřit tři axiomy nezávislých množin matroidu podle této definice.)

Řešení:

Je vidět, že tento příklad byl pro vás nejobtížnější, třebaže v něm nejde o moc více než správně aplikovat definice.

Kdo správně vypsál všechny tři axiomy matroidu, získal 1 bod (za to není důvod udělovat více, zvláště když jste je mohli mít zapsanou na taháku). Kdo k těm axiomům správně doplnil důkaz prvních dvou v daném případě, získal celkem až 5 bodů – přitom tato část byla velmi jednoduchá. Zbýlých 15 bodů pak bylo pro ty, kteří se poperou s důkazem splnění třetího (výměnného) axiomu, ale zůstaly u všech skoro nevyužity.

Zde naznačím, jak se třeba v důkaze třetího axiomu dá postupovat (a jsou mnohé jiné možnosti):

- Uvažujme obecně multigraf G na vrcholech V . Máme $|A| < |B|$ a obě tyto množiny hran v G jsou nezávislé. Klíčové je si všimnout, že pokud kontrahujeme libovolnou hranu v A , co není smyčkou, zůstane A nezávislá.
- Nechť tedy $f = uv$ je hranou A , ne smyčkou, na vrcholech V . Potom i $A' = A - \{f\}$ na $V' = V - \{v\}$ (tj. výsledek kontrakce f) je nezávislá. Na druhou stranu, pokud B má cyklickou komponentu obsahující u – zmíněný konec f , odstraníme kružnici této komponenty vypuštěním některé hrany $f' \in B$, tj. $B' = B - \{f'\}$. (Jinak snadno $B' = B$.) I zde je pak po ztotožnění v s u bude množina B' na V' nezávislá. Postupujeme indukcí podle počtu vrcholů, takže nyní už máme hranu $e \in B' - A'$ takovou, že $A' \cup \{e\}$ na V' je nezávislá. Lze dokázat, že i před kontrakcí f byla $A \cup \{e\}$ nezávislá. To přesně potřebujeme.
- Zbývá dodělat základ indukce, kdy všechny hrany A jsou smyčky. Jelikož $|A| < |B|$ a B je také nezávislá, musí hrany B pokrýt i některé vrcholy, které nejsou pokryty smyčkami z A . Takovou hranu lze do A přidat.

Pokud se někdo k takto (či ekvivalentně) podanému důkazu ve svém řešení blížil a já si toho nevšiml, může se mi s podrobným zdůvodněním ozvat a může dostat přidáno.